

Łódź, dnia 29 sierpnia 2016 r.

Pan
Stanisław Linart
Wójt Gminy Bolimów

WK – 602/57/2016

Na podstawie art. 9 ust.2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 561), informuję Pana Wójta, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Urzędzie Gminy Bolimów¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z lat 2014 – 2015, dotyczące przede wszystkim: prowadzenia rachunkowości; sporządzania sprawozdań finansowych; gospodarki kasowej; realizacji dochodów z podatków i opłat lokalnych; realizacji dochodów z majątku; udzielania zamówień publicznych; zadłużenia jednostki; ewidencji i inwentaryzacji majątku; zadań realizowanych na podstawie porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego; poniesionych wydatków na wynagrodzenia nauczycieli z tytułu wypłaty jednorazowego dodatku uzupełniającego oraz opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów oraz naruszenia procedur wewnętrznej kontroli finansowej. Wykazane nieprawidłowości dotyczyły w szczególności:

I.

¹ Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w dniach 5 maja 2016 roku – 16 czerwca 2016 roku. Protokół podpisany został w dniu 22 lipca 2016 roku.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

Analiza sprawozdań budżetowych: Rb – 27S – rocznego sprawozdania z wykonania planu dochodów jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb – PDP – rocznego sprawozdania z wykonania dochodów podatkowych Gminy Bolimów, sporządzonych za 2014 i 2015 rok, wykazała, że jednostka w wyżej wymienionych sprawozdaniach nie ujęła skutków finansowych dotyczących umorzenia zaległości:

- w podatku od nieruchomości od osób fizycznych w kwotach: 551,00 zł i odsetki w wysokości 165,00 zł za 2014 rok; 70,00 zł i odsetki w wysokości 46,00 zł za lata 2012 – 2014,
- w podatku leśnym od osób fizycznych w kwocie 374,00 zł za lata 2012 – 2014,
- w podatku od nieruchomości od osób prawnych w kwocie 909,00 zł stanowiących XII ratę za 2014 rok.

Powyższe naruszało przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.). Zgodnie z § 3 ust.1 pkt 11 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do ww. rozporządzenia - w kolumnie "Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy" w zakresie umorzeń zaległości podatkowych - wykazuje się kwoty dotyczące skutków udzielonych przez organ podatkowy gminy lub miasta na prawach powiatu za okres sprawozdawczy umorzeń w całości lub w części zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej w podatkach i opłatach, stanowiących dochód budżetu gminy lub miasta na prawach powiatu. Wykazane w tej kolumnie skutki powinny wynikać z decyzji właściwych organów gminy lub miasta na prawach powiatu, w zakresie zarówno bieżących, jak i zaległych należności. Wykazane kwoty powinny być zgodne z rejestrem przypisów i odpisów.

W zakresie realizacji dochodów z podatków i opłat lokalnych

1. Stwierdzono dwa przypadki wydania przez Wójta Gminy Bolimów decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości, bez przeprowadzenia stosownego postępowania podatkowego mającego na celu dokładne wyjaśnienie stanu faktycznego, zgodnie z wymogami określonymi w art. 122 i art. 187 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.). Stosownie do powołanych przepisów – w toku postępowania organy podatkowe podejmują wszelkie niezbędne działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy w postępowaniu podatkowym. Organ podatkowy jest obowiązany zebrać i w sposób wyczerpujący rozpatrzyć cały materiał dowodowy.
2. Organ podatkowy przyjął w dniu 16 lutego 2014 roku deklarację podatkową w zakresie podatku od środków transportowych od osób fizycznych wraz z załącznikami, w której podatnik wykazał zawyżone kwoty podatku

w przypadku dwóch pojazdów, jak również w tym zakresie organ dokonał zawyżonych przypisów na koncie podatnika. Powyższe wskazuje na nienależyte dokonanie czynności sprawdzających, o których mowa w art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa.

W zakresie wydatków na realizację zadań zleconych na podstawie umowy jednostkom spoza sektora finansów publicznych

1. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2015 roku został przyjęty przez Radę Gminy Bolimów uchwałą nr V/17/2015 z dnia 28 stycznia 2015 roku, z naruszeniem terminu określonego w art. 5a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 239 ze zm.). Zgodnie z powołanym przepisem, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwała, po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi roczny program współpracy do 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu.
2. Kontrolujący stwierdzili, że Wójt Gminy nie przedłożył Radzie Gminy Bolimów sprawozdania z realizacji programu współpracy za 2015 rok. Zgodnie z art. 5a ust. 3 ww. ustawy - przedmiotowe sprawozdanie powinno być przedłożone Radzie Gminy Bolimów nie później niż do 31 maja 2016 roku.
3. Ogłoszenie wyników otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, z dnia 2 kwietnia 2015 roku, nie zawierało nazwy zadania publicznego, co było niezgodne z art. 15 ust. 2h pkt 2 ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie.
4. Nie udokumentowano faktu opublikowania na stronach internetowych Biuletynu Informacji Publicznej następujących informacji:
 - o wszczęciu procedury postępowania przeprowadzenia konsultacji oraz projektu konsultowanego dokumentu, tj. projektu uchwały w sprawie przyjęcia rocznego Programu Współpracy Gminy Bolimów z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2015 rok,
 - o wynikach przeprowadzonych ww. konsultacji,
 - ogłoszenia o otwartym konkursie ofert na wsparcie zadania publicznego w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej na 2015 rok.Ponadto nie udokumentowano faktu opublikowania na stronach internetowych BIP sprawozdania z realizacji programu współpracy Gminy Bolimów z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego za 2015 rok.
5. Oferta złożona przez Gminny Klub Sportowy Rawka Bolimów dotycząca realizacji w 2015 roku zadania w zakresie wspierania i upowszechniania

kultury fizycznej nie spełniała wymogów określonych w rozdziale III - Szczegółowy zakres rzeczowy zadania publicznego do realizacji, pkt 9 wzoru oferty, stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010 roku w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. z 2011 roku, nr 6 poz. 25).

6. Sprawozdanie końcowe z realizacji zadania w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej złożone przez Gminny Klub Sportowy Rawka Bolimów w dniu 29 stycznia 2016 roku nie spełniało wymogów sprawozdania określonego wg wzoru stanowiącego załącznik do ww. rozporządzenia.
7. Gminny Klub Sportowy Rawka Bolimów dokonał w dniu 18 maja 2015 roku wydatku, poprzez zapłatę faktury nr 56/5/2015 z dnia 18 maja 2015 roku na kwotę 1.057,00 zł, z udzielonej z budżetu Gminy Bolimów dotacji, w sytuacji gdy realizacja zadania objętego fakturą nastąpiła w miesiącach: marzec i kwiecień 2015 roku tj. przed dniem 13 maja 2015 roku (datą podpisania umowy na realizację przedsięwzięcia). Powyższym działaniem naruszono wymagania określone w umowie i ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert tzn., że termin realizacji zadania ustalono od dnia zawarcia umowy do 31 grudnia 2015 roku.
8. Faktury i rachunki przedłożone przez ww. organizację pozarządową nie zawierały informacji z jakich środków wydatkowane kwoty zostały pokryte oraz jakie było przeznaczenie zakupionych towarów usług lub innego rodzaju opłaconej należności, przy czym, ww. informacja powinna być podpisana przez osobę odpowiedzialną za sprawy dotyczące rozliczeń finansowych organizacji lub podmiotu. Powyższe nie spełniało wymogów zawartych w załączniku nr 3, tj. wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010 roku w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania.
9. Jednostka nie przeprowadzała kontroli pod względem prawidłowości wykonywania zadania, w tym wydatkowania przekazanych ww. podmiotowi środków finansowych oraz w zakresie prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo – księgowej środków finansowych otrzymanych przez organizację pozarządową na realizację zadania, czym nie spełniła wymogów określonych w art. 17 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustaleń zawartych w § 5 i 7 umowy zawartej w dniu 13 maja 2015 roku.

W zakresie udzielania zamówień publicznych i wydatków majątkowych

Stwierdzono przypadek braku kontrasygnaty Skarbnika Gminy na umowie nr 49/2012, zawartej w dniu 27 czerwca 2012 roku pomiędzy Gminą Bolimów a firmą „BUDINPROJEKT” Jan Jarecki, ul. Feliksów, 96-100 Skierniewice, na opracowanie

projektu budowlanego, co stanowiło naruszenie art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 446).

W zakresie ewidencji majątku trwałego

1. Jednostka nie naliczyła za grudzień 2015 roku umorzenia środka trwałego, co dotyczyło przebudowanej drogi gminnej w miejscowości Nowe Kęszyce, która została ujęta na koncie środków trwałych z dniem 31 grudnia 2015 roku (dowód nr PK 16847), a przyjęta do używania na podstawie protokołu odbioru końcowego robót w dniu 5 listopada 2015 roku. Zgodnie z przyjętymi w jednostce unormowaniami - odpisów umorzeniowych dokonuje się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do używania do końca miesiąca, w którym następuje zrównanie wysokości umarzenia z ich wartością początkową, lub w którym środki trwałe postawiono w stan likwidacji, sprzedano, przekazano nieodpłatnie. Zgodnie z § 8 pkt 7 Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo - księgowych w Urzędzie Gminy w Bolimowie - protokół odbioru końcowego i przekazania inwestycji do użytku stanowi podstawę udokumentowania przyjęcia do użytku obiektów majątku trwałego, powstałych w wyniku robót budowlano - montażowych. Odpowiedzialnym za sporządzenie protokołu odbioru końcowego i przekazania inwestycji do użytku jest kierownik referatu prowadzący całość zadania inwestycyjnego łącznie ze sporządzeniem dowodów OT i PT.
2. Stwierdzono przypadki ewidencjonowania z opóźnieniem operacji występujących w danym okresie sprawozdawczym. Z dokumentacji przedłożonej do kontroli wynikało, że przyjęcie nieruchomości na stan środków trwałych, pochodzących z inwestycji bądź zakupu, nastąpiło pod datą 31 grudnia 2015 roku natomiast przejęcie środków trwałych na podstawie OT odbywało się w terminie wcześniejszym. Przykładowo, zwiększenie stanu środków trwałych o kwotę 10.900,26 zł na skutek przyjęcia z inwestycji utwardzenia placu przed budynkiem OSP w Sierzchowie - dowód przyjęcia na stan środków trwałych OT sporządzony na podstawie faktury VAT nr 15 z dnia 2 czerwca 2015 roku; zwiększenie wartości środków trwałych na skutek przyjęcia na stan z inwestycji przebudowy drogi gminnej w miejscowości Nowe Kęszyce o długości 1.951 m o wartości 587.082,61 zł - dowód przyjęcia na stan środków trwałych OT sporządzony na podstawie protokołu odbioru końcowego robót z dnia 5 listopada 2015 roku; zwiększenie stanu środków trwałych w wyniku zakupu 2 klimatyzatorów kasetonowych o mocy chłodniczej 7,5kW do świetlicy wiejskiej w miejscowości Nowe Kęszyce o łącznej wartości 16.800,00 zł - dowód przyjęcia na stan środków trwałych OT sporządzono na podstawie faktury nr 74/2015 z dnia 24 marca 2015 roku. Stwierdzono również przypadek przyjęcia na podstawie PT z dnia 14 grudnia 2015 roku na stan środków trwałych niezabudowanych nieruchomości oznaczonych, jako działki o numerach ewidencyjnych: 44/3 o powierzchni 0,4556 ha, nr 44/7 o powierzchni 0,2224 ha i nr 44/10 o powierzchni 52,93 ha, położonych

w miejscowości Ziemiary, o łącznej wartości początkowej 133.036,00 zł. Przyjęcia ww. działek dokonano na podstawie decyzji Wojewody Łódzkiego znak GN-IV.7532.433.1.2011.HC.MJan z dnia 9 listopada 2015 roku. Powyższe naruszało przepisy art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm.), który stanowi o obowiązku rzetelnego prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz art. 20 ust. 1 ww. ustawy - zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

3. W odniesieniu do inwentaryzacji przeprowadzonej według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku stwierdzono, że Wójt Gminy Bolimów - na podstawie zarządzenia z dnia 9 grudnia 2015 roku - zlecił przeprowadzenie inwentaryzacji w jednostkach ochotniczych straży pożarnych działających na terenie Gminy Głuchów oraz w jednostkach oświatowych działających na terenie Gminy (prowadzonych przez Stowarzyszenie Towarzystwo Oświatowe Gminy Bolimów). Powyższe postępowanie naruszało art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - kierownik jednostki ponosi odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości określonych ustawą, w tym, z tytułu nadzoru, również w przypadku, gdy określone obowiązki w zakresie rachunkowości - z wyłączeniem odpowiedzialności za przeprowadzenie inwentaryzacji w formie spisu z natury - zostaną powierzone innej osobie za jej zgodą. Zgodnie z powyższym unormowaniem, odpowiedzialność za zarządzenie inwentaryzacji ponosili kierownicy wymienionych podmiotów.
4. Spisem z natury objęto mienie Gminy powierzone do używania: Szkole Podstawowej w Kęszycach (arkusze nr 80 - 108), Szkole Podstawowej w Huminie (arkusze nr 50-79) oraz jednostkom OSP w miejscowościach: Bolimów, Łasieczniki, Kęszyce, Ziąbki, Sierzchów (arkusze nr 146 - 154). Powyższe stanowiło naruszenie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym, powierzone kontrahentom własne składniki aktywów powinny być inwentaryzowane drogą uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponoszą: Wójt Gminy, Skarbnik Gminy oraz pracownicy merytorycznie właściwi w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

II.

Informując o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz zapobieżenie występowaniu w przyszłości. W związku z powyższym RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Zapewnić wykazywanie w sprawozdaniach budżetowych Rb – 27S oraz Rb – PDP prawidłowych kwot w zakresie skutków finansowych wynikających z umorzeń i odroczeń udzielonych przez organ podatkowy, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 9, 10 i 11 Instrukcji sporządzania sprawozdań w zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
2. Decyzje w sprawie umorzenia zaległości podatkowej, rozłożenia na raty podatku lub zaległości podatkowej oraz odroczenia terminu zapłaty podatku lub zaległości podatkowej, wydawać po dokładnym wyjaśnieniu stanu faktycznego sprawy, do czego zobowiązują organ podatkowy przepisy art. 122 i art. 187 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. W wyniku przeprowadzonego postępowania należy ustalić istnienie lub brak zaistnienia ustawowo określonych przesłanek warunkujących podjęcie danego rozstrzygnięcia.
3. Zapewnić przestrzeganie art. 272 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym – organ podatkowy dokonuje czynności sprawdzających mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności stanu faktycznego z przedstawionymi dokumentami.
4. Zapewnić uchwalanie przez Radę Gminy programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na dany rok budżetowy zgodnie z terminem określonym w art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
5. Zgodnie z terminem określonym w art. 5a ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, przedkładać organowi stanowiącemu sprawozdania z realizacji programu współpracy za dany rok.
6. W zakresie ogłaszaniu wyników otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego przestrzegać art. 15 ust. 2h ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zgodnie z którym - ogłoszenie wyników otwartego konkursu ofert zawiera w szczególności: 1) nazwę oferenta; 2) nazwę zadania publicznego; 3) wysokość przyznanych środków publicznych.
7. Zapewnić rzetelną analizę ofert składanych przez organizacje pozarządowe w ramach ogłaszanych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych oraz analizę sprawozdań z wykonania zadania publicznego składanych przez te organizacje, uwzględniając przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010 roku w sprawie

wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania.

8. W przypadku zlecenia zadania publicznego organizacjom pozarządowym wraz z udzieleniem dotacji na jego finansowanie zapewnić należyty nadzór nad wykonywaniem zleconego zadania w tym pod względem prawidłowości wydatkowania ww. dotacji z uwzględnieniem kontroli przyjmowanych sprawozdań z wykonania powierzonego zadania.
9. Zapewnić kontrasygnowanie przez Skarbnika Gminy lub osobę przez niego upoważnioną czynności prawnych mogących spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, zgodnie z art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.
10. Umożliżenie środków trwałych dokonywać zgodnie z przyjętymi zasadami określonymi zarządzeniem nr 86 Wójta Gminy Bolimów z dnia 31 grudnia 2010 roku.
11. Zapewnić przestrzeganie wymogu wynikającego z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
12. Zapewnić przeprowadzanie inwentaryzacji składników majątkowych zgodnie z posiadanymi kompetencjami oraz wymogami określonymi w art. 26 i art. 27 ustawy o rachunkowości i zasadami określonymi w instrukcji inwentaryzacyjnej obowiązującej w Urzędzie Gminy Bolimów.
13. W przypadku inwentaryzacji mienia Gminy powierzonego do używania innym podmiotom: np. szkołom, w zakresie metody inwentaryzacji przestrzegać art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Wójta o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich nie wykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 9 ust. 4 ww. ustawy, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej, ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżeń, w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Gminy Bolimów

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Bolimów

aa.